

Taotlusvorm

Koostatud justiits- ja digiministri 18.05.2026 määruse nr 15 “Tulevikukindla andmemajanduse ökosüsteemi mudel ja taristulised lahendused andmete turvaliseks haldamiseks, käitlemiseks ja väärindamiseks” põhjal.

1. Taotleja andmed

Taotleja asutuse nimi	Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Amet (PRIA)
Taotleja esindaja nimi	Margus Noormaa
Taotleja esindaja ametikoht	Peadirektor
Esindaja telefoninumber	5036541
Esindaja e-post	Margus.Noormaa@pria.ee

2. Partneri andmed (vajadusel)

Partnerasutuse nimi	Regionaal- ja Põllumajandus-ministeeriumi Infotehnoloogia Keskus (REMITK)
Partneri esindaja nimi	Marek Sander
Partneri esindaja ametikoht	Projektijuhtimise büroo juht
Partneri esindaja telefoninumber	56871686
Partneri esindaja e-post	marek.sander@remitk.ee

3. Projekti lühiülevaade

Projekti lühikirjeldus	<p>“Mis oleks, kui sinu avaliku sektori asutusele saadetud taotlus või dokument on õigusaktidega kooskõlas ja sisuliselt korrektne enne seda kui sa selle esitad...”</p> <p>PRIAl, nagu teistel avaliku sektori asutustel, on kitsaskohaks toetustaotluste ebaühtlane kvaliteet. Esitatakse taotlusi, mis on puudulikud, ebaselged või sisaldavad kogemata valet infot. Puudustega taotluste korda tegemiseks kulub aeg nii järelepärimiste koostajatel kui klientidel, lisandub pikk vastuste ooteaeg, pikendades otsususte saamist kõikidel klientidel ning sellega toetuste eesmärkide saavutamiseks mõeldud rahastuse aeglasem majandusse jõudmine.</p> <p>Projekti eesmärk on tekitada tehisaru baasil tööprotsess (varuaru), mis valideerib toetustaotluse sisulise ja juriidilise vastavuse enne taotluse esitamist. Ta ei genereeri taotluse sisu kliendi eest, kuid veendub, et kliendi esitatud info on vastavuses, annab kliendile teada probleemidest ning valideerib taotlust seni, kui see vastab nõuetele.</p> <p>Varuaru ise on universaalne ning ei lähtu vaid ühe asutuse poolt loodud toetustaotluse tehnilise ülesehituse loogikast või kindla toetusskeemi määrusest. Ta suudab taotlust või dokumenti,</p>
------------------------	--

3. Projekti lühiülevaade

	<p>vormist hoolimata, struktureerida masinloetavaks ja kontrollida infot reaajas ja pakub kohest tagasiside, kas taotlus vastab nõuetele, millised andmed on puudu või puudulikud.</p> <p>Varuaru lähenemisest saavad kasu nii andmete esitajad kui nendega tegelevad osapooled, vähendades halduskoormust erinevate järelepärimiste tegemisel asutustel kui klientidel hilisemate paranduste tegemisel/esitamisel.</p> <p>Saavutatakse järgmised tulemused:</p> <ul style="list-style-type: none"> • avaliku sektori asutustele tehakse sisenevate andmestike kontrolli ja kvaliteedi tagamine ennetavaks - menetluse lõpust algusesse • kliendid saavad taotlust täites parema ülevaate, mida neilt oodatakse ja esitamise järgselt tegeleda edasi oma põhitegevusega. <p>Projekt on ambitsioonikus tugineb PRIA olemasolevale tehisarukandmise võimekusele, meil on:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spetsialiseerunud TI meeskond • AI kasutamiseks vajalik infrastruktuur • kogemus erinevate tehisarul baseeruvatel toodete rakendamisel.
Projekti ajaraam	01.08.2026 - (mitte varem kui taotluse rahuldamise otsusest) 31.10.2027
Omafinantseeringu suurus ja allikas	62 471, riigieelarve
Taotletav toetuse summa [€]	354 000

4. Projekti detailsem kirjeldus

Probleemikirjeldus

Selgitage, miks on probleem aktuaalne ning keda see puudutab. Mida on probleemi lahendamiseks Eestis juba tehtud või mis on tegemisel?

PRIA tööprotsessides on üheks oluliseks kitsaskohaks toetustaotluste ning dokumentide ebaühtlane kvaliteet, mis tingib suure halduskoormuse nii kliendile kui avalikule sektorile kulmineerudes pikkades menetlustähtaegades ja mitmetes järelepärimistes ühes toetustaotluse kohta.

Probleemi juurpõhjuseks on asjaolu, et tagasiside taotluse kvaliteedi kohta antakse peamiselt alles menetluse käigus. Tänaused numbri või registripõhised automaatkontrollid ei suuda piisavalt hästi käsitleda keerukamat ja semantilist infot, mistõttu jääb taotluse kvaliteet ebapiisavaks esitamise hetkel.

Ebakorreksete taotluste menetlemise ajakulu on kohekselt pikem kui korrektsetel taotlustel. 2025 aastal tegi PRIA kokku 6061 järelepärimist, mis tulenesid taotluste sisu ebaühtlasest kvaliteedist. Näitena: ühe PRIA investeeringutoetuse vooru puhul tehti 299 järelepärimist 396-e vastuvõetud taotlusest st 75% kõikidest taotlustest said vähemalt ühe järelepärimise. Taotluse sisu selgitavaid järelepärimisi tuli teha hoolimata sellest, et rakendatud olid automaatkontrollid, taotluse vormil on selgitavad infonupukesed, kliendid olid kaasatud toetustaotluse esitamisega seotud infopäevale ja klientidel oli toetuse kodulehel ligipääs taotluse täitmise juhendile.

Tulem

Taotluse sisuline kvaliteedikontroll liigub menetluse etapist vastuvõtu etappi. Eksperimentaalarenduse käigus loodud toote laialdasel rakendamisel on siht järelepärimiste arv viia **nulli**.

Lahendus on kavandatud modulaarse ja skaleeritavana. Seda saab rakendada:

- Kõigi PRIA teenustega seotud dokumentide esitamisel
- teistes riigiasutustes ja toetuspakkujatel
- laiemalt protsessides, kus esitatakse dokumente või taotlusi

Varuaru saab kasutada sõltumata rahastusallikast või valdkonnast, kohandades vaid konkreetseid reegleid ja andmemudeleid.

Varuaru aitab astuda samm maailma kõige vabama, isetoimivama ja inimeste endi kontrolli all oleva tehisaru kasutatava riigi eesmärgi suunas. Antud projekt aitab „Nullbürokratia“ tulevikustsenaariumit reaalsuseks viia. Lahendus loob potentsiaalse uue standardi avaliku sektori teenuste pakkumisel, mille tulemuseks on kiirem menetlus, väiksem halduskoormus ning parem kliendikogemus.

4. Projekti detailsem kirjeldus

Projekti oodatav tulemus ja mõju <i>Kas projektil on selge ning mõõdetav eesmärk, mille saavutamist või mittesaavutamist on võimalik hinnata?</i>	<p>Projekti lõppeesmärk: 31.10.2027 oleme kasutanud Varuaru ühe taotlusvooru dokumentide esitamisel, mille abil on menetleja poolt koostatud järelepärimised vähenenud vähemalt 50 %.</p> <p>Projektil on olemas väga lihtsasti mõõdetav tulemus. Plaan on arendatavat toodet rakendada ühes 2027. aastal avanevas taotlusvoorus ning võrrelda seda 2026. aastal toimunud vooriga. Arvestades, et taotluse vorm, määrus ja muud faktorid jäävad samaks annab see meile võimaluse otseselt mõõta Varuaru mõju järelepärimiste koguarvule ja mõõta tundides lahenduse kasutamise ajalist kokkuhoidu.</p> <p>Varuaru rakendamine teiste asutuste või institutsioonide poolt peab olema tehtav minimaalse kuluga ja lihtsate tehniliste lahendustega.</p>
Projekti meeskond ja töökorraldus <i>Kirjeldage rollide ja töö jaotust projektimeeskonnas. Missugust täiendavat ekspertiisi tuleb juurde kaasata (nt tehniline ekspertiis, andmekaitse)?</i>	<p>Töökorraldus</p> <p>Projekti meeskond on jaotatud kolme gruppi – äri, IT ja arenduspartner. Projekti äri pool on PRIA enda personal, kes tegeleb projektijuhtimise, kommunikatsiooni ja ärivajaduste väljaselgitamisega. Selleks kaasame me väikestes mahtudes nii juhtivad-ärianalüütikud kui ka majasisesed tehisar analüütikud. Projekti IT pool on REMITK, kes pakub IT projektijuhtimist ja vajalikku tehnilist platvormi. Lisaks aitab projekti läbi viia erasektorist arenduspartner, kelle põhiline ülesanne on teostada ärianalüüs ja projekti tehniline lahendus nagu arendus ja süsteemianalüüs.</p> <p>Töökorralduse puhul jätkame sissetöötatud tööprotsessidega.</p> <p>PRIA-l on välja töötatud tehisar strateegia ja rakendame JDM poolt väljastatud tehisaruga seotud direktiive. Andmekaitse, infoturbe- ja riskidega seotud küsimustes on meil majasisene ressurss olemas, kelle poole küsimustega pöörduda.</p> <p>Rollide jaotus</p> <p>PRIA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Projektijuht/tooteomanik – eesmärk projekt edukalt ellu viia, täidab administratiivseid tegevusi, tooteomanikule seatud ülesandeid ja juhib kommunikatsiooni. <p>REMITK:</p> <ul style="list-style-type: none"> • IT projektijuht - Planeerib, juhib ja jälgib IT projekti kulgu, ajakava, eelarvet ning eesmärkide täitmist. Suhtleb arenduspartneriga ning tagab It lahenduste eduka elluviimise.

4. Projekti detailsem kirjeldus

	<ul style="list-style-type: none"> • IT arhitekt – Kinnitab toote tehnilise ülesehituse ja arhitektuuri. Veendub, et lahendus oleks skaleeritav, turvaline ja ärinõuetele vastav. • IT administraator – Haldab lahenduse tehnilist platvormi, tagab nende töökindluse ja turvalisuse. <p>Arenduspartner:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ärianalüütik – teostab ärianalüüsi ja tõlgendab äripoole vajadused IT-le. • Süsteemianalüütik - Analüüsib ärinõudeid ja tõlgendab neid IT-lahenduse spetsifikatsiooniks. Kirjeldab funktsionaalsust ja protsesse arendajale. • Arendaja – Arendab tarkvaralahendust vastavalt nõuetele. • Tehisaru tehniline ekspert - Töötab välja tehisaru tehnilise lahenduse, andmete töötlemise ja edastamise protsessi.
<p>Jätkutegevused</p> <p><i>Kirjeldage planeeritud jätkutegevusi pärast rahastusperioodi lõppu.</i></p>	<p>Oleme planeerinud Varuaru rakendada kõikidesse toetusskeemidesse selliselt, et 2029. aastaks on 6061 järelepärimisest saanud 0 ning saame teha otsused toetustaotlustele maksimaalselt 30 tööpäevaga (tänapäevane teenustase max 59 tööpäeva). Kiiremad toetustaotluste otsused on üks PRIA 2025-2029 arengukava mõõdikutest, mille saavutamisele (antud projekti raames saavutatavate tehisarulahendusega) soovime tuge juurde saada.</p> <p>Teiseks oluliseks jätkutegevus on lahenduse propageerimine nii Eesti sisestele kui ka Euroopa Liidu partneritele. PRIA tänasest kogemusest ja tehisaru lahendustest (nii toetustaotluste hindamine kui pildituvastus) on teised Euroopa Liidu põllumajandustoetuste makseasutused väga huvitatud. Kogemuste ja teadmiste edastamine erinevatel koostööplatvormidel saab olema kriitilise tähtsusega jätkutegevus, et lahendus ei piirduks vaid ühe asutuse või riigiga.</p>
<p>Riskid ja maandamismeetmed</p> <p><i>Kirjeldage peamisi riske, mis võivad takistada projekti elluviimist või eesmärkide saavutamist, millised maandamismeetmed kasutusele võetakse?</i></p>	<p>Projekti elluviimist võivad takistada mitmed riskid. Peamiste riskikohtadena näeme:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tehisaru süsteem saab kätte kõik andmed, kuid ei suuda reaajas pakkuda piisavat tuge, et täita projekti lõppeesmärki. <ol style="list-style-type: none"> a. Riski maandamine: Oleme analüüsinud ühe taotlusvooru kõiki järelepärimisi selleks, et sildistada nende sisu ja leida viise, kuidas neid ennetada. Kasutades PRIA majasisese tehisaru meeskonna teadmisi, oleme kindlad, et suudame

4. Projekti detailsem kirjeldus

	<p>tehisarusüsteeme rakendades järelpärimiste arvu vähendada. Projekti raames saame me teha katsetusi väiksema valimi peal, et töös esitatud hüpoteesi väiksel skaalal tõestada. Juhul kui projekt peaks väiksel skaalal ebaõnnestuma, siis on olemas ka täpselt dokumenteeritud kasutusjuhtum ja põhjendused, miks süsteem ebaõnnestus ja mida tuleks õnnestumise jaoks muuta.</p> <p>2. Varuaru väljund sõltub alusandmete kvaliteedist, mis võivad olla aegunud või vigased.</p> <p>a. Riski maandamine: Alusandmete korrastamine ja kasutatavaks muutmine saab olema väga tähtis osa protsessist. Juhul kui alusandmete korrastamine ei ole võimalik, siis on varuvariandina võimalus anda dokumentide esitajale teada/hoiatus, et kindlates sektsioonides on alusandmed nõrgad ja need tuleb üle kontrollida. Selline lähenemine aitab kliendil esitada kvaliteetsemaid dokumente. Küll aga on peamine siht veenduda, et alusandmed on korrektsed, muutes alusandmete töötlemise üheks protsessi osaks, millega tehisaru tegeleb.</p> <p>3. Liikumised ja muudatused meeskonnas</p> <p>a. Riski maandamine: Selliste projektide puhul on oht ebaõnnestumiseks inimressursi muutuste tõttu. Selle riski mõju vähendame PRIA ja REMITKi siseselt süsteemse dokumentatsiooniga, et kõik teadmised, otsused ja suunad oleks kirjalikult talletatud. Arenduspartneritega tagavad (mille täitmist kontrollitakse) raamlepingud, et kogu projekt oleks nii haldamise kui sisu mõistes dokumenteeritud.</p>
--	--

5. Seos teadus- ja arendustegevuse kriteeriumitega (palun kirjeldage)

Tegevuse liik (alusuuring, rakendusuuring või eksperimentaalarendus)	Eksperimentaalarendus
Uudsus	<p>Tänu uuele tehnoloogiale on võimalik rakendada kvaliteedikontrolli protsessi alguses ning taotlejale täpselt kirjeldada, miks tema poolt esitatud informatsioon ei ole õigusaktiga või tema enda taotluse sisuga vastavuses.</p> <p>Pole teada (PRIA suhtleb pidevalt kõigi liikmesriikide makseagentuuridega), et sama lahendust kuskil mujal hetkel rakendataks või katsetataks.</p>

5. Seos teadus- ja arendustegevuse kriteeriumitega (palun kirjeldage)

	<p>Oleksime sellise toote rakendamise järgselt Euroopa Komisjoni Makseagentuuride seas pioneeriks ja suunanäitajaks.</p>
Loomingulisus	<p>Tegemist ei ole lihtsalt ühe konkreetset probleemi lahendamisega vaid terve protsessi uuesti ümber kujundamisega kliendisõbralikuks.</p> <p>Puudub teadmine, et sellist lahendust kuskil täna kasutatakse.</p>
Ettemääramatu tulemus	<p>Planeeritud on:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tegevuskava, • projektile kuluv aeg • ressurss. <p>Oleme veendunud, et tehniline teostatavus on saavutatav lähtudes oma varasemast kogemusest ja vahetades teadmisi tehisaru lahendusi pakkuvate tehniliste ekspertidega. Hetkel on aga ettemääramatu Varuaru terviklik mõju, mida saame alles prototüübi katsetamise käigus teada.</p> <p>Kuigi meie siht on vähendada järelpärimisi vähemalt poole võrra, võib reaalsuses see mõju olla väiksem kui planeeritud kuna tegemist ei ole klassikalise konkreetse algoritmilise lahendusega vaid mudeli pideva treenimisega, kus lõplik tulemus ei ole ette ennustatav.</p>
Süsteemsus	<p>PRIA on selgelt defineeritud projekti juhtimise protsess, mis hõlmab nii planeerimist, eesmärkide seadmist ning eelarvestamist.</p> <p>Iga projekti läbiviimiseks on kokkulepitud metoodika mida omakorda kontrollib ja suunab juhtrühm. Tööde aeg, tegevused, kulutused, otsused ja koosolekud dokumenteeritakse süsteemselt.</p> <p>Selline süsteemsus on vajalik kuna PRIA töö tulemus on alati väga selge rahalise mõõtmega ja riskiga.</p> <p>Töö kvaliteedi tagamiseks ja selle kinnitamiseks auditeerivad mitmed erinevad asutused (EL komisjon, Kontrollikoda, Riigikontroll, Sertifitseerimisasutus jne) PRIA tööd, milles antud soovitusel ja nende rakendamine vähendavad finantsriski toetuseelarve haldamisel.</p>
Ülekantavus või korratavus	<p>Pakutava lahenduse lähtekood saab olema avalik ning toote enda sisse saab olema algfaasis korratavus sisse kirjutatud. Meie eesmärk on tekitada lahendus,</p>

5. Seos teadus- ja arendustegevuse kriteeriumitega (palun kirjeldage)

	<p>mida on võimalik ka teistel asutusel ja institutsioonidel kerge vaevaga rakendada.</p> <p>Lisaks on asutustel võimalik lahendust rakendada osaliselt, et ise järgi proovida kas antud süsteem aitab nende strateegilisi eesmärke ellu viia ja saada kätte kogemus päris lahendusest enne kui seda täies mahus üle terve asutuse rakendatakse.</p> <p>Projekti kulg on PRIA kodulehelt leitav ning projekti käigus tehtud avastused ja teadmised ei jää vaid meile vaid me jagame neid ka teistega sh teiste EL Makseagentuuridega.</p>
--	---

6. Projekti eelarve ja ajakava

Lisa iga etapi ning tegevuse juurde tegevuse kirjeldus, algus ja lõpp ning eelarve.

I etapp – Projekti käivitamine ja ärianalüüs	01.08.2026-31.10.2026 // 45 000 €
Kirjeldus: Projekti käivitamine ja juhtimisraamistiku loomine (kickoff, ajakava, riskid, ressurss). Ärianalüüs ja kasutusjuhtumite kaardistamine (järelepärimiste kaardistamine on juba osaliselt tehtud). Andmete ja alusandmete puhastamise/kasutamise analüüs. Tehnilise arhitektuuri kinnitamine.	
II etapp – prototüüp ja eksperimenteerimine	01.11.2026 – 31.01.2027 // 72 471 €
Kirjeldus: Prototüübi arendus ja ja lihtsustatud valideerimisloogika loomine. Esmane testimine ja kvaliteedikontroll, andmete kvaliteedi parandus ja ettevalmistus.	
III etapp – Täislahenduse arendus	01.02.2027 – 31.08.2027 // 260 000 €
Kirjeldus: Täislahenduse arendus (semantiline kontroll, reaajas info valideerimine). Integratsioon PRIA süsteemidega ja kasutajaliidese parendused. Turvalisuse ja andmekaitse kontrollid.	
IV etapp – Pilootmeetme testimised, retro, järeltegevused ja projekti lõpetamisega seotud tegevused	01.09.2027 – 31.10.2027 // 39 000 €
Kirjeldus: Lahenduse piloteerimine realses voorus. Süsteemi seire, hooldus ja tugi. Retro ja õppetunnid ning kogemuste jagamine, mõjuanalüüsid ja lõpparuanne.	

7. Kasutatavate andmete ülevaade

Ülevaade projekti käigus töödeldavatest andmetest	PRIAle esitatavad andmed ja avaandmed
Kas vajalik on läbi viia andmekaitsealane mõjuhindang?	Ei
Kas projekti käigus rakendatakse andmejälgijat?	Ei
Kas vajalik on täita algoritmi kasutatavuse vorm? ¹	Jah
Kas projekti käigus avalikustatakse avaandmeid?	Ei

8. Muu vajalik teave vabas vormis

--

---

¹ [AI ülevaade | Kratid](#)

Volitused

Kontrollige e-äriregistrist², kas Teil on äriregistri registrikaardi järgi õigus taotleja esindamiseks. Juhul, kui Teil puudub e-äriregistris taotleja esindusõigus, saate oma esindusõigust tõendada, lisades taotlusele digiallkirjastatud volituse.

Kinnitused

Palun tutvuge alljärgnevate tingimustega ning kinnitage, et olete nendega nõus:

Annan nõusoleku:

- teha õiguspädevale organile järelepärimisi;
- teostada taotleja suhtes toetuse andmise tingimustest tulenevaid õigusi;
- edasise infovahetuse toimumiseks elektroonilisel teel.

Kinnitan järgnevat:

- kõik taotluses esitatud andmed on õiged ning esitatud dokumendid on kehtivad ja ehtsad;
- taotluses sisalduv projekt vastab toetuse andmise tingimuste määruses sätestatud eesmärkidele ja toetatavatele tegevustele;
- taotlejal on toetuse andmise tingimustes sätestatud projekti elluviimiseks ja haldamiseks vajalik kvalifikatsioon või kogemus ning õiguslik, organisatsiooniline või tehniline eeldus;
- taotleja kohustub väljastama andmeid ja osutama igakülselt kaasabi Justiits- ja Digiministeeriumile ning teistele asutustele, kelle kohustus on teha taotluses sisalduva projekti elluviimise üle järelevalvet;
- taotleja kohustub viima projekti ellu taotluses esitatud teabe ja tingimuste alusel;
- taotleja kohustub Justiits- ja Digiministeeriumi viivitamata teavitama taotluses esitatud andmetes toimunud muudatusest ja ilmnenud asjaolust, mis võib mõjutada taotluse kohta otsuse tegemist;
- taotlejal on nõutavad vahendid projekti omafinantseeringu tagamiseks;
- taotleja on teadlik, et toetuse saamise info ja toetuse summa avalikustatakse.

☒ **Kinnitan, et kõik taotluses esitatud andmed on õiged ja täielikud, olen ülaltoodud tingimustega tutvunud ja olen nendega nõus.**

---

² [Juriidilise isiku otsing | e-Äriregister](#)